

Obsah

Předmluva	13
Nejdůležitější pojmy používané v textu publikace	14
MIKROBIOLOGIE	23
Mikroorganismy a lidský organismus	24
Třídy patogenních mikroorganismů	25
A. Viry	25
B. Bakterie	26
C. Fungi (houby, plísně, kvasinky)	26
D. Parazité	26
1 Bakteriologie	27
1.1 Klasifikace bakterií, stavba a fyziologie bakteriální buňky	27
<i>Klasifikace bakterií</i>	27
<i>Stavba bakteriální buňky</i>	30
<i>Fyziologie bakteriální buňky</i>	33
1.2 Bakteriální genetika	36
1.3 Normální mikrobiální flóra lidského těla	37
<i>Význam rezidentní mikroflóry</i>	37
<i>Vývoj osídlení lidského organismu bakteriální mikroflórou</i>	38
<i>Přirozené obranné bariéry</i>	40
1.4 Základní principy mikrobiologické diagnostiky	41
2 Virologie	48
Klasifikace virů	49
Morfologie virů	49
Kultivace virů	50
3 Mykologie	52
4 Parazitologie	54
IMUNOLOGIE	57
1 Imunitní systém	57
Anatomický a fyziologický základ imunitní odezvy	57

Buňky imunitního systému	58
Vznik a průběh imunitní odpovědi	60
2 Imunitní mechanismy	63
Vrozená imunita	63
Získaná imunita	64
Aktivní a pasivní imunita	66
2.1 Humorální imunita	67
<i>Protilátky</i>	67
<i>Fáze humorální imunitní odezvy – primární a sekundární imunitní odpověď</i>	68
2.2 Buněčná imunita	70
3 Immunologické laboratorní metody	71
4 Klinická imunologie	72
Imunodeficiencie	72
Alergie	73
Autoimunita	73
Modulace imunitní odpovědi	74
EPIDEMIOLOGIE	75
1 Obecná epidemiologie infekčních nemocí	75
1.1 Proces šíření nákazy	75
<i>Původci nákaz</i>	75
A. <i>Zdroj původce nákazy</i>	77
B. <i>Přenos a cesta šíření původce nákazy</i>	79
<i>Přímý přenos</i>	80
<i>Nepřímý přenos</i>	81
C. <i>Vnímavý hostitel</i>	82
<i>Formy výskytu nákazy</i>	83
1.2 Epidemiologická opatření	84
1.2.1 <i>Epidemiologická opatření zaměřená na eliminaci zdroje</i>	85
<i>Diagnostika, izolace a léčba nemocných</i>	85
<i>Hlášení infekčních nemocí</i>	85
<i>Aktivní vyhledávání nemocných a z nemoci podezřelých</i>	86
1.2.2 <i>Epidemiologická opatření zaměřená na přerušování přenosu nákazy</i>	87
<i>Dezinfekce a sterilizace</i>	87
1.2.3 <i>Epidemiologická opatření zaměřená na zvýšení odolnosti populace – očkování</i>	89

	<i>Vakcíny a jejich typy</i>	89
	<i>Dynamika tvorby protilátek</i>	91
	<i>Očkování</i>	91
	<i>Organizace očkování</i>	95
	<i>Očkování proti vybraným nákazám</i>	97
	<i>Očkování před cestami do zahraničí</i>	103
	<i>Pasivní imunizace</i>	104
	<i>Perspektivy ve vývoji a použití vakcín</i>	105
1.3	<i>Epidemiologická surveillance</i>	108
2	Speciální epidemiologie vybraných infekčních nemocí	109
2.1	<i>Alimentární nákazy</i>	109
	<i>Salmonelózy</i>	109
	<i>Břišní tyfus</i>	112
	<i>Paratyf</i>	114
	<i>Kampylobakterióza</i>	115
	<i>Shigelóza</i>	116
	<i>Cholera</i>	118
	<i>Infekce vyvolané Escherichia coli</i>	120
	<i>Listerióza</i>	123
	<i>Průjmová onemocnění virového původu</i>	124
	<i>Alimentární intoxikace</i>	128
	<i>Virová hepatitida A (VHA)</i>	132
	<i>Virová hepatitida E (VHE)</i>	135
	<i>Přenosná dětská obrna (poliomyelitida)</i>	137
	<i>Neurodegenerativní onemocnění vyvolaná priony</i>	138
	<i>Parazitární nákazy</i>	139
2.2	<i>Respirační nákazy</i>	146
	<i>Tuberkulóza (TBC)</i>	147
	<i>Meningokokové infekce</i>	150
	<i>Pertuse – dáivý kašel</i>	152
	<i>Parapertuse</i>	154
	<i>Hemofilové infekce</i>	156
	<i>Streptokoková angína a spála</i>	157
	<i>Pneumokokové infekce</i>	159
	<i>Záškrt</i>	160
	<i>Legionelové infekce</i>	162
	<i>Chlamydiové infekce vyvolané Ch. pneumoniae</i>	163
	<i>Chřipka</i>	164

<i>Ostatní akutní respirační infekce</i>	167
<i>Infekční mononukleóza a další projevy nákazy EB virem</i>	168
<i>Plané neštovice, pásový opar</i>	170
<i>Spalničky</i>	172
<i>Zarděnky</i>	175
<i>Příušnice</i>	176
2.3 <i>Nákazy přenášené vektorem</i>	178
<i>Lymeská borrelióza</i>	179
<i>Klíšťová encefalitida (Středoevropská klíšťová encefalitida)</i>	181
<i>Dengue</i>	183
<i>Malárie</i>	184
<i>Žlutá zimnice</i>	185
2.4 <i>Ektoparazitární nákazy</i>	187
<i>Svrab</i>	187
<i>Pedikulóza</i>	189
2.5 <i>Nákazy přenášené poraněním zvířetem (a kontaktem s biologickým materiálem zvířat)</i>	190
<i>Vzteklina</i>	191
<i>Tetanus</i>	193
<i>Tularemie</i>	195
2.6 <i>Nákazy přenášené sexuálním stykem</i>	196
<i>Kapavka</i>	197
<i>Syfilis</i>	198
<i>Chlamydiové infekce vyvolané C. trachomatis</i>	199
<i>Nákazy vyvolané lidskými papilomaviry</i>	201
<i>Trichomoniáza</i>	202
2.7 <i>Nákazy přenášené krví a dalšími biologickými materiály</i>	203
<i>HIV/AIDS</i>	204
<i>Virová hepatitida B (VHB)</i>	207
<i>Virová hepatitida C (VHC)</i>	210
<i>Virová hepatitida D (VHD)</i>	213
2.8 <i>Infekce spojené se zdravotní péčí (HAI)</i>	214
HYGIENA	221
1 Obory hygieny a náplň jejich činnosti	221
<i>Ochrana veřejného zdraví</i>	222
<i>Podpora veřejného zdraví</i>	224

2	Zdraví a jeho determinanty	227
	Životní styl	227
	Životní a pracovní prostředí	228
	Zdravotní péče	229
3	Vliv vybraných faktorů životního prostředí na zdraví	229
	Ovzduší	229
	Voda	233
4	Výživa a její vliv na zdraví	237
	Bílkoviny	238
	Tuky	238
	Cholesterol	239
	Margaríny	239
	Sacharidy	239
	Vláknina	240
	Energetická hodnota potravy	241
	Doporučené výživové dávky	241
	Alkohol	242
	Cizorodé látky	242
5	Hygiena provozu stravovacích služeb	243
6	Hygiena provozu zdravotnických zařízení	244
	Osobní hygiena pracovníků ve zdravotnictví	244
	Osobní ochranné prostředky	245
	Manipulace se stravou	246
	Manipulace s prádlem	247
	Úklid	247
	Odpady	248
	Pracovní podmínky ve zdravotnictví	248

Příloha 1

Vzorový provozní řád zdravotnického ambulantního zařízení	250
---	-----

Příloha 2

Vzorový provozní řád zdravotnického zařízení a ústavu sociální péče	254
---	-----

Rejstřík	259
----------------	-----